

Stenografični zapisnik

prve seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dne 29. decembra 1899.

Navzoči: Prvosednik: Deželni glavar Oton pl. Detela.
— Vladni zastopnik: C. kr. deželni predsednik eksce-
lenca baron Viktor Hein in c. kr. deželne vlade tajnik
Viljem Haas. — Vsi članovi razun: knezoškof
dr. Anton Bonaventura Jeglič, Ivan Hribar, Franc
vitez pl. Langer, Leopold baron Liechtenberg,
ekscelenca Jožef baron Schwegel. — Zapisnikar:
Deželni tajnik Jožef Pfeifer.

Dnevni red:

1. Otvorjenje deželnega zbora.
2. Naznanila deželnozborskega predsedstva.
3. Volitev dveh rediteljev.
4. Volitev dveh verifikatorjev.
5. Priloga 13. Poročilo deželnega odbora glede začasnega pobi-
ranja deželnih priklad leta 1900.
6. Priloga 1. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga
računski sklep kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada
za leto 1898.
7. Priloga 2. Poročilo deželnega odbora o premembi zakona z
dne 11. avgusta l. 1890., dež. zak. št. 4. iz l. 1891., o povzdigi
reje goveje živine.
8. Priloga 3. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga
računski sklep normalnošolskega zaklada za l. 1898.
9. Priloga 4. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata
računski sklep deželnega posojilnega zaklada za l. 1898. in
proračun za l. 1900.
10. Priloga 5. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga
računski sklep deželnokulturnega zaklada za l. 1898. in pro-
račun za l. 1900.
11. Priloga 6. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata
računski sklep gledališkega zaklada za l. 1898. in proračun za
l. 1900.
12. Priloga 7. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo
računski sklepi ustanovnih zakladov za l. 1898. in proračuni
za l. 1900.

Stenographischer Bericht

der ersten Sitzung

des krainischen Landtages

in Laibach

am 29. December 1899.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Otto von
Detela. — Regierungsvertreter: K. k. Landespräsident
Exzellenz Victor Freiherr von Hein und k. k. Landes-
regierungssecretär Wilhelm Haas. — Sämmtliche Mit-
glieder mit Ausnahme von: Fürstbischof Dr. Anton
Bonaventura Jeglič, Ivan Hribar, Franz Ritter
von Langer, Leopold Freiherr von Liechtenberg,
Exzellenz Josef Freiherr von Schwegel. — Schrift-
führer: Landschaftssecretär Josef Pfeifer.

Tagesordnung:

1. Eröffnung des Landtages.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Wahl zweier Ordner.
4. Wahl zweier Verificatoren.
5. Beilage 13. Bericht des Landesauschusses, betreffend die provi-
sorische Einhebung der Landesumlagen im Jahre 1900.
6. Beilage 1. Bericht des Landesauschusses mit der Vorlage des
Rechnungsabchlusses des krainischen Lehrerpensionsfondes für das
Jahr 1898.
7. Beilage 2. Bericht des Landesauschusses wegen Aenderung des
Gesetzes vom 11. August 1890, L. G. Bl. Nr. 4 de 1891, betref-
fend die Hebung der Rindviehzucht.
8. Beilage 3. Bericht des Landesauschusses, mit welchem der Rech-
nungsabchluß des Normalchulfondes für das Jahr 1898 vor-
gelegt wird.
9. Beilage 4. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungs-
abchluß des Landesanlehensfondes für das Jahr 1898 und der
Voranschlag für das Jahr 1900 vorgelegt werden.
10. Beilage 5. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungs-
abchluß des Landesculturfondes für das Jahr 1898 und der
Voranschlag pro 1900 vorgelegt werden.
11. Beilage 6. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungs-
abchluß des Theaterfondes für das Jahr 1898 und der Vor-
anschlag für das Jahr 1900 vorgelegt werden.
12. Beilage 7. Bericht des Landesauschusses, mit welchem die Rech-
nungsabchlüsse der Stiftungsfonde für das Jahr 1898 und die
Voranschläge für das Jahr 1900 vorgelegt werden.

13. Priloga 8. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada prisilne delalnice za l. 1898.
14. Priloga 9. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun zaklada deželne prisilne delalnice za l. 1900.
15. Priloga 10. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi bolnišničnega, blazničnega, porodišničnega in najdeniškega zaklada za l. 1898.
16. Priloga 11. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata muzejskega zaklada računski sklep za l. 1898. in proračun za l. 1900.
17. Priloga 12. Poročilo deželnega odbora zadevajoče statut o hi-ralskih ustanovah v spomin petdesetletnice vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.
18. Poročilo o delovanju deželnega odbora za dōbo od 1. oktobra 1898 do konca septembra 1899.
13. Beilage 8. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungs-abschluß des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1898 vorgelegt wird.
14. Beilage 9. Bericht des Landesauschusses, womit der Voranschlag des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1900 vorgelegt wird.
15. Beilage 10. Bericht des Landesauschusses, womit die Rechnungs-abschlüsse des Kranken-, Irren-, Gebär- und Findelhausfondes für das Jahr 1898 vorgelegt werden.
16. Beilage 11. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungs-abschluß des Museumsfondes für das Jahr 1898 und der Vor-an-schlag für das Jahr 1900 vorgelegt werden.
17. Beilage 12. Bericht des Landesauschusses, betreffend das Statut über die Siechenstiftungen in Erinnerung an das fünfzigjährige Regierungsjubiläum Seiner Majestät des Kaisers Franz Josef I.
18. Rechenschaftsbericht des Landesauschusses für die Zeit vom 1. Oc-tober 1898 bis Ende September 1899.

Začetek seje ob 11. uri 40 minut dopoldne.

Beginn der Sijung um 11 Uhr 40 Minuten Vormittag.

1. Otvorjenje deželnega zbora.

1. Eröffnung des Landtages.

Deželni glavar:

Visoki deželni zbor! Čast mi je, otvoriti deželni zbor vojvodine Kranjske, ki je bil sklican z Najvišjim patentom z dne 19. decembra t. l. na današnji dan.

Pozdravljam najuljudnejše vse častite gospode deželne poslance in pozdravljam gospoda vladnega zastopnika, ekscelenco barona Heina.

Glavni namen, da je bil sklican deželni zbor še pred novim letom, je bil pač ta, da sklepa o provizoričnem pobiranju naklade na direktne in indirektne davke in deželne naklade na žganje. V tem oziru je že deželni odbor staval svoj predlog, in nadjam se, da bo visoka zbornica, spoznavši njega nujnost, kajti danes štejem 29. dan decembra, mogla še v današnji seji rešiti to svojo nalogo.

V drugem oziru nima dnevni red današnje seje, ki bi se sploh mogel rešiti, nič zanimivega. Pač pa je današnja seja, katera je najbrž zadnja seja deželnega zbora v tekočem stoletju, raditega historičnega pomena.

Sicer se vse želje in nade, ki so se stavile na delovanja deželnih zborov in sploh parlamentarnih zastopov, niso izpolnile, ali če se ozremo nazaj v začetek tega stoletja, moramo pač pripoznavati, koliko smo na boljšem in da smemo na Kranjskem kolikor toliko zadovoljni biti, kajti začetek tega stoletja je bil za kranjsko deželo in sploh za Avstrijo jako usodepolen. Trpele so dežele takrat pod nasledki grozne vojske z Francozi, in prva seja deželnega zbora kranjskega v tem stoletju, ki se je vršila dne 25. novembra 1801 jasno pokaže, kako žalostne razmere so tedaj vladale, kajti zahtevala je vlada od deželnega zbora, da plača dežela Kranjska za vojaške namene kontribucijo 260.457 gld. Če se jemlje v poštev, koliko večjo vrednost je reprezentirala ta svota v primeri z veljavo, katero ima dandanes denar, se pač vidi, da je to bilo ogromno breme in da zastopniki dežele niso imeli povoda, s posebnim veseljem sprejeti to točko dnevnega reda v prvi deželnozborski seji tekočega stoletja. Vzlic temu so s patrijotično požrtvovalnostjo dovolili to svoto in vsled tega potem tudi zahvalno priznanje prejeli od cesarja Franca.

To sem omenil, ker se iz tega vidi, da se tudi v prejšnjih časih, zlasti v začetku stoletja, naši deželi ni dobro godilo in da njeni zastopniki tudi niso imeli prijetne naloge.

Potem je delovanje deželnega zbora sploh prenehalo, kajti prišla je okupacija kranjske dežele po Francozih, in z dekretom z dne 15. aprila 1811 je bila dežela Kranjska pridružena provinciji Iliriji. S tem so bili tudi odpravljeni vsi prejšnji zastopi, torej tudi deželni stanovi, in tako je dežela brez deželnega zastopa ostala do časa, dokler ni zopet Avstriji pripadla. S patentom cesarja Franca I. z dne 19. avgusta 1818. l. je bil potem sklican deželni zbor kranjski zaradi vpeljave stanovskega zastopa. Bil mu je predložen dotični statut, kateri je pa pravice deželnega zastopa še bolj omejil, tako da mu naposled ni ostalo

drugega, kakor sprejeti na vednost svoto davka, ki ga je imela dežela Kranjska plačati, in paziti, da se je ta svota primerno po deželi na davkoplačevalce razdelila; dalje, da so bili stanovi opravičeni, izražati svoje želje in svoje prošnje na Najvišjem mestu.

Torej če se ozira na to, kako je bil omejen tisti zastop, ki sploh ni bil zastop naroda, temuč le dežele, se mora pač pripoznati, kako važna sprememba se je izvršila od tega časa glede deželnozborskega zastopa naše dežele.

Ne bom se dalje baval z delovanjem deželnih zborov prejšnjih časov, samo kot jako zanimivega moram omeniti deželnega zbora, ki je bil sklican dne 28. marca 1848, in sicer po lastni inicijativi pomnoženega stanovskega odbora. Znamenit je ta deželni zbor bil, ker so tistikrat tudi deželni stanovi sami uvideli potrebo, da se mora dati pravica tudi drugim stanovom v deželi, kateri dotedaj niso bili zastopani v deželnem zboru. Zato so sklenili, da se, kar sicer s statutom deželnega zbora ni bilo dopustno, pokliče v deželni zbor tudi šest zastopnikov meščanstva in tri zastopnike kmetov, in sicer enega iz okrožja Ljubljanskega, enega iz okrožja Novomeškega in enega iz okrožja Postojnskega. Obravnave dotičnega zborovanja seveda niso prišle do praktičnega rezultata, ker se tedanji državni parlament ni več oziral na deželne zbore. Zanimivo je pa vendar slišati, kako se je v pred omenjenem deželnem zboru sodilo in sklepalo. Dovolil si bom iz izvirnega zapisnika navesti tukaj dotične sklepe:

(bere: — liest:)

«Die Beschlüsse des Landtages vom 6. April 1848 sind folgende:

- 1.) Anbahnung der Grundentlastung;
- 2.) Steuerermäßigung und Einführung einer Vermögenssteuer;
- 3.) Reform der Gerichtspflege;
- 4.) Zurückstattung des Provinzialfonds;
- 5.) Vermehrung der Volksschulen;
- 6.) Bildung guter Schullehrer und Verbesserung ihrer Dotationen;
- 7.) Unterrichtsertheilung an Volksschulen in slovenischer, an Normalhauptschulen in deutscher und slovenischer Sprache;
- 8.) Bestellung der Landessprache vollkommen mächtiger Beamten;
- 9.) Amtliche Uebersetzung aller Gesetze und Verordnungen in die slovenische Sprache und Gründung eines periodischen Amtsblattes in dieser Sprache;
- 10.) Errichtung einer Realschule in deutscher Sprache in Verbindung mit einem Lehrcurse für den niederen Gewerbsmann in slovenischer Sprache. — Mehr praktische Einrichtung des Unterrichtes an der bestehenden Landwirthschaftsschule und Verpflichtung der Schulpräparanden zum Besuche derselben. — Praktische, nicht allein theoretische Unterrichtsertheilung an der Hufbeschlagschule;
- 11.) Herabsetzung der Salzpreise;
- 12.) Befugniß der Stände, sich den Präsidenten aus ihrer Mitte selbst zu wählen.

Če se pomisli, da je v tedanjem deželnem zboru seveda bila ogromna večina plemenitasev, veleposest-

nikov in le šest zastopnikov meščanstva in trije kmeti, mora se pripoznati, da so te resolucije, oziroma sklepi bili jako velikega pomena in značilni za ono dobo splošnega političnega prebujenja. Sicer se pa marsikatera v teh resolucijah izražena želja še do dandanes ni izpolnila.

Wenn sich die Hoffnungen und Wünsche, welche von der Bevölkerung auf die Einführung der parlamentarischen Institutionen gesetzt wurden, auch nicht in vollem Maße erfüllt haben, so muß man anderseits doch anerkennen, daß viel Nützliches, Gutes und Großes geschaffen wurde und daß die Hoffnungen und Erwartungen, welche die Bevölkerung auf einen Factor der gesetzgebenden Körper, nämlich auf die Krone, setzte, sich nicht nur erfüllt haben, sondern daß sie sogar übertroffen wurden. Denn niemand kann sich der Erkenntnis verschließen, daß Kaiser Franz Josef I., der erhabene Hüter der Verfassung (Poslanci ustanejo — Die Abgeordneten erheben sich), die langen Jahre des Verfassungslebens unentwegt, fest und unerschütterlich an der Verfassung gehalten hat. Es waren schon schwere Zeiten erbitterter Kämpfe, welche die Thätigkeit des Parlamentes lahmlegten, und es lag im Interesse des Reiches die Versuchung sehr nahe, Abhilfe auf außerparlamentarischem Wege zu schaffen, aber unentwegt hielt unser erhabener Monarch mit starker Hand das Banner der Verfassung hoch, so daß er als leuchtendes Vorbild eines constitutionellen Monarchen bewundert werden muß.

Zato v današnji seji, ki je kot zadnja v tem stoletju historičnega pomena, z hvaležnim srcem in z vso vdanostjo in ljubeznijo zakličimo z dna src: Slava presvetlemu cesarju Franc Jožefu I.! — Hoch Seine Majestät der Kaiser Franz Josef I.! (Vsa zbornica zakliče trikrat navdušeno: «Slava, Hoch!» — Das ganze Haus ruft dreimal begeistert: «Slava, Hoch!»)

Gospodje poslanci so danes gotovo že z žalostnim srcem pogrešali tovariša deželnega poslanca Ivana Perdana. (Poslanci ustanejo. — Die Abgeordneten erheben sich.) Kakor je bil v privatnem življenju sploh čislán kot marljiv, podjeten in pošten trgovec, tako čislán in priljubljen je bil kot deželni poslanec. Vestno je spolnoval dolžnosti deželnega poslanca, odlikoval pa se je tudi s tem, da je z vsemi poslanci brez razlike stranke in narodnosti koncilijantno in prijazno občeval, tako da smem pač reči, da v tem zboru ni imel nobenega protivnika, temuč le prijatelje.

Gospodje poslanci so se v znak sožalja že vzdignili, in vem, da bo visoka zbornica temu pritrdila, da se nje izraz sožalja zabeleži v zapisniku današnje seje. (Odobranje. — Beifall.)

2. Naznanila deželnozborskega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtags-Präsidiums.

Deželni glavar:

Naznaniti mi je, da so se gospodje poslanci ekszellenca baron Schwegel, baron Liechtenberg in vitez Langer opravičili, da se zaradi bolehnosti današnje seje udeležiti ne morejo.

Dalje imam naznaniti visoki zbornici, da je visoka vlada z dopisom z dne 28. decembra t. l. naznanila, da so bili iz komisije za splošni pridobinski davek od deželnega zbora izvoljeni člani Ivan Gogola, Ferdinand Souvan in Edvard Regnard ter dosedanja namestnika Andrej Gassner in Avgust Drelse izžrebani. Ti gospodje v zmislu postave izstopijo in treba bo vsled tega nove volitve.

Dalje so iz deželne komisije za personalni dohodninski davek bili tudi izžrebani člani Andrej Kalan, Maks pl. Wurzbach, Oton pl. Detela in Jožef Dralka in dosednji namestniki Karel Luckmann, dr. Teodor Rudesch, Ivan Božič in Peter Grasselli.

Tudi za te gospode bo treba nadomestilne volitve, in sicer je želeli, da se to zgodi še v današnji seji. Zato pričakujem, da stavi eden gospodov poslancev glede teh volitev primeren nasvet.

Gospod poslanec Murnik ima besedo.

Poslanec ces. svetnik Murnik:

Ker je treba, da se o onih gospodih, ki se bodo nasvetovali, da bi se mesto izstopivših članov in namestnikov izvolili, razgovarja, nasvetujem, da bi se ta stvar obravnavala nujno, potem ko bomo rešili prilogo 13, ki je itak tudi jako nujna.

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, smatram, da se visoka zbornica strinja s tem predlogom.

Seine Excellenz der Herr Landespräsident hat das Wort.

R. f. Landespräsident Excellenz Freiherr von Hein:

Vor allem erlaube ich mir sämtliche hier erschienenen Herren Landtagsabgeordneten im Namen der Regierung herzlichst zu begrüßen.

Visoka zbornica! Čast mi je, vse pričujoče gospode deželne poslance pristržno pozdraviti v tej dvorani. Bodite prepričani, da bo cesarska vlada posvetovanja visoke zbornice rada in z velikim zanimanjem zasledovala in da bo kolikor mogoče sodelovala pri teh posvetovanjih, ker je prepričana, da bo po tej poti tudi pospeševala blagor vojvodine Kranjske.

(Odobranje. — Beifall.)

Deželni glavar:

Glede točke

3. Volitev dveh rediteljev,

3. Wahl zweier Ordner,

kakor tudi glede točke

4. Volitev dveh verifikatorjev,

4. Wahl zweier Verificatoren,

pričakujem predloga iz sredine visoke zbornice.

Gospod poslanec Murnik ima besedo.

Poslanec ces. svetnik Murnik:

Nasvetujem, da bi se točki 3. in 4. dnevnega reda danes sploh ne rešili, ampak pridržali prvi prihodnji seji, ker v resnici nista tako nujni, da bi se morali takoj danes rešiti, ker reditelja danes gotovo ne bosta imela nič opraviti, verifikatorja pa bosta zapisnik itak lahko pozneje pregledala.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k temu predlogu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, smatram, da se visoka zbornica strinja s tem predlogom in se bosta torej ti dve volitvi vršili še v prihodnji seji.

Ker pa brez rediteljev in verifikatorjev vendar tudi danes ne moremo biti, predlagam, da ostaneta za današnjo sejo v funkciji dosedanja gospoda reditelja, oziroma verifikatorja.

(Pritrjevanje. — Zustimmung.)

Torej sprejeto.

Na vrsto pride sedaj točka:

5. Priloga 13. Poročilo deželnega odbora glede začasnega pobiranja deželnih priklad leta 1900.

5. Beilage 13. Bericht des Landesausschusses, betreffend die provisorische Einhebung der Landesumlagen im Jahre 1900.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

Častiti gospodje poslanci imajo prilogo 13., katera se tiče začasnega pobiranja deželnih priklad za leto 1900, v rokah.

V imenu deželnega odbora, ki je od Njega prevzvišenosti gospoda deželnega predsednika izvedel, da osrednja vlada želi, da bi se priklade danes sklenile za prvo polletje, namreč do 30. junija 1900, prosim, da bi častiti gospodje poslanci v svojih prilogah popravili točko I. predlogov v tem zmislu, da bi se glasila tako-le:

(bere: — liest:)

«I. V pokritje primanjkljajev pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja 1900 do 30. junija 1900 sledeče priklade:»

«I. Zur Bedeckung der Abgänge beim Landesfonde sind vom 1. Jänner 1900 bis zum 30. Juni 1900 nachstehende Umlagen einzuhoben:»

Tako bi se torej točka I. imela glasiti.

(bere: — liest:)

«Visoki deželni zbor! Zaradi rednega deželnega gospodarstva je treba tudi to pot skrbeti za začasno pobiranje deželnih priklad leta 1900.

Ker z ozirom na rastoče potrebščine na znižanje priklad ni misliti, je potrebno, da se leta 1900. začasno pobirajo vse one priklade, ki so bile predpisane l. 1899.

Deželni odbor stavi torej nujni nasvet:

«Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

I. V pokritje primanjkljajev pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja do 30. junija 1900 sledeče priklade:

1.) 40% doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;

2.) samostojne naklade:

a) od porabe likerjev in vseh oslajenih opojnih pijač po 30 K od vsakega hektolitra in od porabe vseh drugih opojnih pijač po 60 h od vsake hektolitrske stopinje;

b) od vsakega hektolitra porabljenega piva po 2 K;

3.) 40% doklada na polni predpis vseh direktnih davkov z izjemo osebnega dohodnega davka.

II. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepu pod I. Najvišje potrjenje».

«Hoher Landtag! Behufs ordnungsmäßiger Fortführung des Landeshaushaltes erscheint es auch diesmal nöthig, für die provisorische Einhebung der Landesumlagen im Jahre 1900 vorzusehen.

Da mit Rücksicht auf die wachsenden Erfordernisse an eine Herabsetzung der Landesumlagen nicht zu denken ist, ergibt sich die Nothwendigkeit, im Jahre 1900 provisorisch alle jene Umlagen einzuhoben, welche im Jahre 1899 vorgeschrieben waren.

Der Landesausschuß stellt somit den Dringlichkeitsantrag:

«Der hohe Landtag wolle beschließen:

I. Zur Bedeckung der Abgänge beim Landesfonde sind vom 1. Jänner 1900 bis zum 30. Juni 1900 nachstehende Umlagen einzuhoben:

1.) ein 40% iger Zuschlag zur Verzehrungssteuer von Wein, Wein- und Obstmost sowie von Fleisch;

2.) selbständige Auflagen:

a) auf den Verbrauch von Liqueuren und allen verführten geistigen Flüssigkeiten vom Hektoliter 30 K und auf den Verbrauch aller andern geistigen Flüssigkeiten vom Hektolitergrad 60 h;

b) auf jeden Hektoliter verbrauchten Bieres 2 K;

3.) ein 40% iger Zuschlag zur vollen Vorschreibung aller directen Steuern mit Ausnahme der Personaleinkommensteuer.

II. Der Landesausschuß wird beauftragt, dem Beschlusse sub I die Allerhöchste Genehmigung zu erwirken».

Deželni glavar:

Ker deželni odbor tudi predlaga, da se ta stvar kot nujni predlog smatra, treba je najprej glasovati o nujnosti.

Gospodje, ki pritrjujejo nujnosti, izvolijo ustati. (Obvelja. — Angenommen.)

Nujnost je soglasno pripoznana in torej se bo stvar takoj in merito obravnavala.

Ker obstoji poročilo iz več nasvetov, otvarjam splošno razpravo.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prestopimo v nadrobno razpravo.

Prosim gospoda poročevalca, da prečita prvi predlog.

Poročevalec ces. svetnik Murnik:

(bere: — liest:)

«I. V pokritje primanjkljajev pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja 1900 l. dalje do 30. junija 1900 sledeče priklade:»

«I. Zur Bedeckung der Abgänge beim Landesfonde sind vom 1. Jänner 1900 bis zum 30. Juni 1900 nachstehende Umlagen einzuhoben:»

(Obvelja. — Angenommen.)

«1.) 40% doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;»

«1.) ein 40% iger Zuschlag zur Verzehrungssteuer von Wein, Wein- und Obstmost, sowie von Fleisch.»

(Obvelja. — Angenommen.)

«2.) samostojne naklade:

a) od porabe likerjev in vseh oslajenih opojnih pijač po 30 K od vsakega hektolitra in od porabe vseh drugih opojnih pijač po 60 h od vsake hektolitrske stopinje;»

«2.) selbständige Auflagen:

a) auf den Verbrauch von Liqueuren und allen versüßten geistigen Flüssigkeiten vom Hektoliter 30 K und auf den Verbrauch aller andern geistigen Flüssigkeiten vom Hektolitergrad 60 h.»

(Obvelja. — Angenommen.)

b) «od vsakega hektolitra porabljenega piva po 2 K;»

b) «auf jeden Hektoliter verbrauchten Bieres 2 K.»

(Obvelja. — Angenommen.)

«3.) 40% doklada na polni predpis vseh direktnih davkov z izjemo osebnega dohodnega davka;»

«3.) ein 40% iger Zuschlag zur vollen Vorschreibung aller directen Steuern mit Ausnahme der Personaleinkommensteuer.»

(Obvelja. — Angenommen.)

«II. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepu pod I. Najvišje potrjenje.»

«II. Der Landesausschuß wird beauftragt, dem Beschlusse sub I die Allerhöchste Genehmigung zu erwirken.»

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlagam tretje branje.

Deželni glavar:

Gospod poročevalec predlaga tretje branje.

Gospodje poslanci, ki pritrjujejo predlogom v celoti, izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Sprejeto in s tem je ta točka dnevnega reda rešena. Glede ostalih točk bi predlagal, da se, akoravno člani odsekov danes še niso izvoljeni, vendar že danes določi, katerim odsekom naj se posamezne priloge odkažejo.

Odseki se bodo volili v prihodnji seji in bodo potem dobili dotične jim danes odkazane priloge.

(Pritrjuje se. — Zustimmung.)

Ker vidim, da se visoka zbornica s tem strinja, se bodo torej poročila deželnega odbora takoj danes odsekom odkazala.

6. Priloga 1. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1898.

6. Beilage 1. Bericht des Landesausschusses mit der Vorlage des Rechnungsabchlusses des krainischen Lehrerpensionsfondes für das Jahr 1898.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

7. Priloga 2. Poročilo deželnega odbora o premembi zakona z dne 11. avgusta l. 1890., dež. zak. št. 4 iz l. 1891., o povzdigi reje goveje živine.

7. Beilage 2. Bericht des Landesausschusses wegen Aenderung des Gesetzes vom 11. August 1890, L. G. Bl. Nr. 4 de 1891, betreffend die Hebung der Rindviehzucht.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

8. Priloga 3. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep normalnošolskega zaklada za l. 1898.

8. Beilage 3. Bericht des Landesausschusses, mit welchem der Rechnungsabluß des Normalschulfondes für das Jahr 1898 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

9. Priloga 4. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata računski sklep deželnega posojilnega zaklada za l. 1898. in proračun za l. 1900.

9. Beilage 4. Bericht des Landesausschusses, womit der Rechnungsabluß des Landesanelehensfondes für das Jahr 1898 und der Vorschlag für das Jahr 1900 vorgelegt werden.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

10. Priloga 5. Poročilo deželnega odbora s katerim se predlaga računski sklep deželnokulturnega zaklada za l. 1898. in proračun za l. 1900.

10. Beilage 5. Bericht des Landesaussschusses, womit der Rechnungsabschluss des Landesculturfondes für das Jahr 1898 und der Voranschlag pro 1900 vorgelegt werden.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

11. Priloga 6. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata računski sklep gledališkega zaklada za l. 1898. in proračun za l. 1900.

11. Beilage 6. Bericht des Landesaussschusses, womit der Rechnungsabschluss des Theaterfondes für das Jahr 1898 und der Voranschlag für das Jahr 1900 vorgelegt werden.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

12. Priloga 7. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi ustanovnih zakladov za l. 1898. in proračuni za l. 1900.

12. Beilage 7. Bericht des Landesaussschusses, mit welchem die Rechnungsabschlüsse der Stiftungsfonde für das Jahr 1898 und die Voranschläge für das Jahr 1900 vorgelegt werden.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

13. Priloga 8. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada prisilne delalnice za l. 1898.

13. Beilage 8. Bericht des Landesaussschusses, womit der Rechnungsabschluss des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1898 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

14. Priloga 9. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun zaklada deželne prisilne delalnice za l. 1900.

14. Beilage 9. Bericht des Landesaussschusses, womit der Voranschlag des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1900 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

15. Priloga 10. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi bolnišničnega, blazničnega, porodišničnega in najdeniškega zaklada za l. 1898.

15. Beilage 10. Bericht des Landesaussschusses, womit die Rechnungsabschlüsse des Kranken-, Irren-, Gebärd- und Findelhausfondes für das Jahr 1898 vorgelegt werden.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

16. Priloga 11. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata muzejskega zaklada računski sklep za l. 1898. in proračun za l. 1900.

16. Beilage 11. Bericht des Landesaussschusses, womit der Rechnungsabschluss des Museumsfondes für das Jahr 1898 und der Voranschlag für das Jahr 1900 vorgelegt werden.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

17. Priloga 12. Poročilo deželnega odbora zadevajoče statut o hiralskih ustanovah v spomin petdesetletnice vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

17. Beilage 12. Bericht des Landesaussschusses, betreffend das Statut über die Gedenkstätten in Erinnerung an das fünfzigjährige Regierungsjubiläum Seiner Majestät des Kaisers Franz Josef I.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

18. Poročilo o delovanju deželnega odbora za dôbo od 1. oktobra 1898 do konca septembra 1899.

18. Rechenschaftsbericht des Landesausschusses für die Zeit vom 1. October 1898 bis Ende September 1899.

(Izroči se odseku za letno poročilo. — Wird dem Rechenschaftsberichtsausschusse zugewiesen.)

Sedaj si dovoljujem za nekoliko časa sejo prekiniti, da se gospodje poslanci posvetujejo o volitvah, katere sem prej omenil.

(Seja prestane ob 12. uri 20 minut in se nadaljuje ob 12. uri 40 minut. — Die Sitzung wird um 12 Uhr 20 Minuten unterbrochen und um 12 Uhr 40 Minuten wieder aufgenommen.)

Deželni glavar:

(Pozvoni. — Daß Glockenzeichen gebend.)

Gospod poslanec Murnik ima besedo.

Poslanec ces. svetnik Murnik:

Voliti nam je v pridobninsko deželno komisijo toliko članov, oziroma namestnikov, kakor jih izstopi, oziroma so bili izžrebani.

Nasvetujem, da bi se per acclamationem izvolili dosedanji člani Ferdinand Souvan, Ivan Gogala in Edvard Regnart ter dosedanja namestnika Andrej Gassner in Avgust Drelse.

Deželni glavar:

Želi kdo besede k temu predlogu?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ker ne, prosim glasovati in prosim gospode poslance, ki so za to, da se v pridobninsko deželno komisijo zopet izvolijo dosedanji člani in dosedanja namestnika, da izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je soglasno sprejet.

Sedaj pride na vrsto volitev v prizivno komisijo za personalni dohodninski davek.

Ta volitev se mora vršiti po kurijah, in sicer v isti vrsti, kakor volitev članov deželnega odbora.

Prosim gospoda zapisnikarja, da izvoli prečitati imenik gospodov poslancev iz veleposestva.

Gospodje poslanci iz skupine veleposestva izvolijo oddati listke za volitev enega člana in dveh namestnikov.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Sedaj prosim gospode poslance iz kurije mest in trgov in trgovinske in obrtniške zbornice, da oddajo listke za volitev enega namestnika, po vrsti kakor so sklicani.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Nadalje prosim gospode poslance kmetskih občin, da oddajo listke za volitev enega člana in enega namestnika.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Sedaj se imata voliti še dva člana iz celega zbora. Ker se gre za volitev iz celega zbora, predlagam, da se gospodje poslanci ne sklicujejo šele po imenih, ampak da kar sami oddajo listke po vrsti.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Prosim gospoda poslanca Povšeta in gospoda poslanca grofa Barbota, da izvolita prevzeti skrutinij.

(Po prestanku. — Nach einer Pause.)

Deželni glavar:

Gospod poslanec Povše ima besedo, da naznani izid volitev.

Poslanec Povše:

Skrutinij o dopolnilni volitvi članov in namestnikov v prizivno komisijo za osebno dohodnino je pokazal sledeči rezultat:

1.) Kurija velikega posestva je oddala sedem glasov in so z vsemi glasovi izvoljeni: dr. Maks pl. Wurzbach članom in dr. Teodor Rudesch in Karel Luckmann namestnikoma.

2.) Od kurije mest in trgov in trgovinske in obrtniške zbornice je bilo za volitev enega namestnika oddanih osem glasovnic, ki se vse glase na gospoda dr. Danilo Majarona.

3.) Od kurije kmetskih občin je bilo oddanih 15 glasovnic ter je izvoljen članom gospod Andrej Kalan s 14 glasovi in namestnikom gospod Ivan Božič tudi s 14 glasovi.

4.) Iz cele zbornice je bilo oddanih 27 glasovnic in sta izvoljena članoma gospod Oton pl. Detela s 27 glasovi in gospod Peter Grasselli s 26 glasovi.

Deželni glavar:

Prosim vzeti izid volitev na znanje.

S tem je dnevni red današnje seje končan.

Prihodnjo sejo bom gospodom poslancem pismenim potom naznanil in torej mi ne preostaja drugega, kakor da vsem gospodom poslancem želim srečno in veselo novo leto ter sklepam sejo.

Konec seje ob 1. uri popoldne. — Schluss der Sitzung um 1 Uhr Nachmittag.